

DOMINIKANA

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	48,7 tys. km ²
Populacja:	10,9 mln (2020)
Skład etniczny:	Metysi – 58%, mulaci – 12%, murzyni – 16%, biali – 13%, pozostali 1%.
Podział administracyjny:	31 prowincji i 1 wydzielony dystrykt metropolitalny
Religia:	Katolicy – 48%, różne denominacje protestanckie – 21%, bezwyznaniowcy - - 28%, pozostali - 3%.
Stolica:	Santo Domingo (ca 4 mln mieszkańców)
Inne ważniejsze miasta:	Santiago de los Caballeros (ca 1,2 mln mieszkańców), Los Alcarrizos (0,6 mln mieszkańców), San Pedro de Macorís (ca 0,5 mln mieszkańców), Higüey (ca 200 tys. mieszkańców), La Romana (ca 150 tys. mieszkańców)
Język urzędowy:	hiszpański
Waluta:	Peso dominikańskie (ca 53/US\$)
Główne bogactwa naturalne:	Nikiel, złoto, srebro, platyna, boksyty, elazo, węgiel, ropa naftowa, azbest, chrom, miedź, uran, tytan i gaz ziemny, larimar (bardzo rzadki i wartościowy kamień szlachetny koloru niebieskiego, który występuje tylko w Dominikanie)
Główne gałęzie przemysłu:	Turystyka, przemysł cukrowy, górnictwo (przede wszystkim złota), przemysł tekstylny – odzieżowy, materiały budowlane, przemysł tytoniowy, elektrotechniczny, urządzenia medyczne
Główne produkty rolne:	Trzcina cukrowa, banany i plantany, ananasy, papaje, ryż, avocado, orzechy kokosowe, mleko
Ustrój polityczny:	Republika prezydencka

Głowa państwa (prezydent i szef rządu):	Luis Rodolfo Abinader Corona
Minister Gospodarki, Planowania i Rozwoju	Miguel Ceara Hatton
Minister Przemysłu, Handlu i MŚP	Víctor Orlando Bisonó Haza
Ambasador Dominikany w Polsce:	Anibal De Castro (ambasador Dominikany w Belgii)
Ambasador RP w Dominikanie:	Leszek Biały (Ambasador RP w Panamie)
Najbliższe wybory parlamentarne:	2024

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2020`)

PKB (ceny bieżące) :	81,3 mld US\$
PKB per capita:	7,7 tys. US\$
Wzrost PKB (ceny stałe 2010):	7%
Struktura PKB:	Usługi – 58%, przemysł – 35%, rolnictwo – 7%.
Dług publiczny (2019):	50,5% PKB
Inflacja:	3,3%
Bezrobocie:	5,9%
Poziom korupcji:	28 (poziom Mjanmy, Gwinei, Liberii i Paragwaju).
Eksport (2019):	10,0 mld US\$
Główni partnerzy w eksporcie (2019):	USA (56%), Haiti (8%), Szwajcaria (8%), Indie (4%), Kanada (4%), Chiny (3%), Holandia (3%), Wlk. Brytania (1%), Niemcy (1%), Hiszpania (1%), Jamajka (1%), Włochy (1%).
Główne towary w eksporcie (2019):	Złoto, wyroby tytoniowe, części elektryczne, urządzenia medyczne, biżuteria, żelazo-nikiel, wyroby tekstylno – odzieżowe, kakao
Import (2019):	22,2 mld US\$
Główni partnerzy w imporcie (2019):	USA (43%), Chiny (16%), Meksyk (4%), Brazylia (4%), Hiszpania (3%), Kolumbia (2%), Włochy (2%), Japonia (2%), Niemcy (2%), Trynidad i Tobago (1%), Korea Płd. (1%)
Główne towary w imporcie (2019):	Paliwa, maszyny i urządzenia, samochody i części samochodowe, tworzywa sztuczne i wyroby z nich, farmaceutyki, biżuteria, żelazo i wyroby z żelaza, stal i wyroby stalowe, papier.
Inwestycje zagraniczne:	3,0 mld US\$
Inwestycje dominikańskie za granicą:	Brak danych

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Dominikany

Gospodarka Dominikany jest w bardzo wysokim stopniu zależna od USA, które są największym partnerem w handlu zagranicznym. Przez lata gospodarka Dominikany była oparta na uprawie i eksporcie cukru, kawy i tytoniu, jednak od lat dziewięćdziesiątych obserwuje się odejście od tego modelu i dywersyfikację struktury gospodarczej. Obecnie podstawowym sektorem gospodarki są usługi związane przede wszystkim z turystyką, budownictwem i działalnością stref wolnocłowych. Dużą rolę w gospodarce Dominikany odgrywa także górnictwo, zwłaszcza po rozpoczęciu eksploatacji w 2012 r. przez jedną z największych kopalni złota i srebra na świecie Pueblo Viejo Gold and Silver Mine. Poważne znaczenie mają także przekazy pieniężne od Dominikańczyków pracujących za granicą (głównie w USA).

W ostatnich 20 latach gospodarka Dominikany była jedną z najszybciej rozwijających się w Ameryce Łacińskiej. Wprowadzona w 2012 r. reforma podatkowa, redukcja wydatków rządowych i obniżenie cen energii pozwoliły zdecydowanie zmniejszyć deficyt budżetowy i poprawić sytuację fiskalną. Niemniej nadal Dominikana zajmuje dalekie miejsce w rankingach dot. warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Najważniejszymi wyzwaniem w polityce gospodarczej Dominikany są znaczna biurokracja, bardzo wysoki stopień korupcji, duże nierówności społeczne i relatywnie wysokie bezrobocie.

4. Stan prawno – traktatowy

Dominikana jest członkiem następujących międzynarodowych organizacji gospodarczych: AKP, AOSIS, BCIE/CABEI, Caricom (obserwator), Cariforum, CELAC, FAO, G-77, IADB, IBRD, ICC (komitety narodowe), IDA, IFAD, IFC, IMF, ISO (korespondent), SELA/LAES, ALADI/LAIA, MIGA, OEA/OAS, Alianza del Pacífico/Pacific Alliance (obserwator), PCA, Petrocaribe, SICA/CAIS (członek stowarzyszony), ONZ, UNCTAD, UNIDO, Union Latina, WCO, WIPO, WTO.

Jako członek Cariforum i Caricom jest częścią strefy wolnocłowej obejmującej – oprócz Dominikany – Antiguę i Barbudę, Barbados, Belize, Dominikę, Grenadę, Gujanę, Jamajkę, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent i Grenadyny, Surinam oraz Trynidad i Tobago. Stosunki handlowe pomiędzy Dominikaną a Unia Europejska reguluje porozumienie o ekonomicznym partnerstwie (EPA) zawarte pomiędzy członkami Cariforum a UE w grudniu 2008 r. W związku z brexitem, ugrupowanie to podpisało także porozumienie z Wlk. Brytanią obowiązujące od 1 stycznia 2021 r.

Dominikana podpisała także umowy o wolnym handlu z Kostaryką, Salwadorem, Gwatemalą, Hondurasem, Nikaragua i Panamą. Razem z tymi państwami (bez Panamy) i USA, Dominikana jest także wielostronnej umowy o wolnym handlu CAFTA-DR (Central America-Dominican Republic-United States Free Trade Agreement).

5. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko - dominikańska

a. Współpraca handlowa

Z uwagi na brak dominikańskich danych dot. wymiany handlowej z Polską, ocena wymiany jest oparta na danych z 2019 r. Wstępne polskie dane statystyczne wskazują, że w relacjach z tym krajem w 2020 r. nastąpił relatywnie znaczący wzrost eksportu i importu.

Wg danych GUS, eksport Polski do Dominikany w 2019 r. wyniósł 25,1 mln US\$, natomiast import Polski z Dominikany – 49,0 mln US\$. Wg natomiast dominikańskich danych, eksport tego kraju do Polski osiągnął poziom 26,2 mln US\$, natomiast import z Polski – 25,7% mln US\$. Różnica między tymi liczbami świadczy o poziomie handlu pośredniego realizowanego via kraje trzecie.

Wg danych GUS, Dominikana jest 109 odbiorcą naszego eksportu, z udziałem 0,01% oraz 92 dostawcą polskiego importu z udziałem 0,02%. Wg danych dominikańskich, Polska jest 44 dostawcą importu z udziałem 0,1% i 25 odbiorcą eksportu tego państwa z udziałem 0,3%.

Główne towary w eksporcie: elektrody węglowe, produkty mleczarskie, inne art. spożywcze, części do maszyn, dźwigi, meble, dzianiny, maszyny do przemysłu tytoniowego, produkty chemiczne, kosmetyki, opony.

Główne towary w imporcie: wyroby medyczne, nici chirurgiczne, materiały opatrunkowe, tytoń, kakao, obuwie, banany i plantany, alkohole (rum), przełączniki elektryczne, kable, urządzenia ogrodnicze/rolnicze,

b. Współpraca inwestycyjna

Dostępne dane nie wykazują ani inwestycji polskich w Dominikanie ani dominikańskich w Polsce.

6. Dostęp do rynku

Generalnie Dominikana jest rynkiem otwartym na handel międzynarodowy, z długą tradycją importu. Importerzy najczęściej są też dystrybutorami, stąd większa część handlu opiera się na imporcie gotowych produktów

Należy zwrócić uwagę, że miejscowa legislacja silnie chroni agentów lokalnych i może, w razie konfliktu, uniemożliwić zagranicznemu eksporterowi wejście na rynek i znalezienie nowego dystrybutora. Warto zatem, zanim podpisze się kontrakt z dystrybutorem, uzyskać poradę prawną. Powinno się też unikać przyznawania prawa wyłączności. Duże firmy mogą rozwiązać ten problem zakładając własną firmę dystrybucyjną z 100% udziałem kapitału zagranicznego.

Procedury celne są stopniowo upraszczane ; wprowadza się także możliwość dokonywania odpraw elektronicznie. Zdecydowana większość produktów może być swobodnie wprowadzana na rynek dominikański, ale niektóre produkty chemiczne i farmaceutyczne oraz grupa produktów rolnych takich jak mleko, fasola, kurczaki, cebula, czosnek, wieprzowina, ryż, ziemniaki, cukier, pomidory i ich koncentrat czy mąka pszenna podlegają kontyngentom, a licencje na ich import przysługują określonym firmom.

Ścisły zakaz importu dotyczy niektórych gatunków zwierząt (zwłaszcza morskich), niektórych nawozów/pestycydów, niektórych rodzajów pasz, niektórych wyrobów farmaceutycznych oraz surowców do ich zawierających niektóre aktywne składniki (np. sibutramina), wyrobów medycznych oraz produktów higienicznych w złym stanie bądź z błędami, odzieży używanej, odpady pochodzenia zwierzęcego, ludzkiego bądź przemysłowego, odpadów toksycznych, wyrobów codziennego użytku wcześniej używanych w szpitalach lub innych placówkach zdrowotnych. Właściwe organy państwowe mają prawo wprowadzić zakaz importu niektórych innych produktów. Import materiałów i publikacji, które mogą być ocenione jako godzące w porządek publiczny, ustroj polityczny i społeczny, integralność terytorialną, suwerenność państwową lub propagujące wojnę, terroryzm, przemoc, dyskryminację religijną czy rasizm podlegają specjalnej ocenie i ich wwóz może zostać zabroniony.

Obecnie działa w Dominikanie ponad 60 stref wolnocłowych ("Parques de Zonas Francas") i ponad 100 tzw. specjalnych stref wolnocłowych ("Zonas Francas Especiales"). Wwóz do tych stref nie podlega procedurom celnym i podatkowym. Także sama działalność w tych strefach jest traktowana preferencyjnie pod względem fiskalnym. Wwóz produktów ze stref na obszar celny Dominikany jest traktowany jako import i podlega obowiązującym procedurom celno-podatkowym. .

Wyzwaniem dla eksporterów mogą być przypadki biurokracji i korupcji, stosunkowo słaby system sądownictwa i niewystarczająca ochrona własności intelektualnej. Stałym problemem w Republice Dominikańskiej jest stosowanie przez urząd celny cen ustalanych przez sam urząd, niezależnie od faktury lub transakcji. Innym problemem jest zmiana pozycji celnej towaru na podobną, ale o wyższej stawce, nawet jeśli eksporter ma duże doświadczenie w handlu międzynarodowym. Warto podkreślić, że każda odprawa celna na Dominikanie jest prowizoryczna i że naliczone opłaty mogą być zmienione (w rzeczywistości są zmieniane wielokrotnie) w ciągu dwóch kolejnych lat od pierwszej wyceny.

7. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Dominikana aktywnie zachęca zagranicznych inwestorów do lokowania swoich kapitałów w tym państwie, także poprzez ułatwienia podatkowe. Głównymi sektorami będącymi celem zagranicznych inwestycji są turystyka, nieruchomości, telekomunikacja, strefy wolnocłowe, górnictwo i usługi finansowe. W styczniu 2020 r. rząd ogłosił specjalny plan promujący

inwestowanie w wysokiej jakości usługi turystyczne oraz w infrastrukturę w rejonie pld. – zach., a lutym 2020 r. zostało wprowadzone prawo o partnerstwie publiczno – prywatnym. Ponadto jest sukcesywnie realizowany program cyfryzacji państwa.

Podobnie jak w innych dziedzinach gospodarki, najważniejszym wyzwaniem dla zwiększenia udziału inwestorów zagranicznych w gospodarce kraju pozostaje biurokracja i korupcja. Za największe problemy zagraniczni inwestorzy uważają brak jasnych reguł gry, brak egzekucji obowiązującego prawa, domaganie się łapówek, opóźnienia w płatnościach rządowych, słaba ochrona własności intelektualnej, wolne i skomplikowane procedury biurokratyczne, słaba ochrona prawa własności do ziemi i rządowe wywłaszczenia bez odpowiedniego odszkodowania.

8. Perspektywy rozwoju współpracy.

Szybki rozwój kraju i wieloletnie tradycje importu wskazują na możliwości intensyfikacji współpracy handlowej i inwestycyjnej. Największą szansę eksportową mają artykuły rolno – spożywcze, maszyny rolnicze, urządzenia dla przemysłu spożywczego, art. rolno-spożywcze, maszyny górnicze, nawozy, produkty chemiczne, farmaceutyki, akcesoria samochodowe, meble, sprzęt AGD.

Potencjalne dziedziny współpracy inwestycyjnej to przede wszystkim szeroko rozumiane górnictwo i branże pokrewne, dalej turystyka, rolnictwo, przetwórstwo żywności, działalność i obsługa stref wolnocłowych oraz przemysł lekki.

Opracował: Dariusz Latoszek
DHM/MRPiT